

дрина и др. стари автори, като говорятъ за областъта Загора, визиратъ нейнитѣ граници: Сидира и Девелтусъ въ териториална, административна, а не етнична смисълъ на думата¹⁾.

Имената Загора и Сидира засѣгатъ едни отъ найраннитѣ години на българското царство и сж въ прѣка връзка съ това на Сливенъ. Ако и да се появяватъ малко по-късно отъ разгледвания тукъ периодъ, факта на тѣхнитѣ слѣди въ послѣдния, ни принуждава да се спремъ за тѣхъ именно сега.

Названието Сидира, като отнасящо се за източния Балканъ, за пръвъ пжтъ въ историята се споменува при придобиването на въпросната областъ отъ Бориса. Съгласно гръцкото значение, Сидира на български отговаря на желѣзна или желѣзникъ и винаги е свързано съ

¹⁾ Τὴν ἀπὸ τῆς Σιδηρᾶς, ταύτης δὲ τότε ὄριον τυγχανούσης Ῥωμαίων τε καὶ αὐτῶν ἄχρι τῆς Δεβελτοῦ, ἣτις οὕτω καλεῖται Ζάγορα παρ' αὐτοῖς. Прод. на Theoph. 102; ср. Sym. Logoth. 440; Cedr. t. 2. 541. Сидира или Sidira, Σιδηρά е сжщия проходъ, който латинскитѣ автори пишатъ Ferrea, като прѣведено отъ гръцки: quel paese che è posto fra la regione, che è detta Ferrea, e prima distingueva i termini de' Romani e de' Bulgheri, e fra Debeltzo (по единъ отъ ржкописитѣ на Зонара: Δεβελτζοῦ). Hauendo i Bulgheri receuuto tutto questo terreno lo chiamarono Zagora. Ср. Dalce Zodovico и A. Ferentilli за Зонара. 1572, р. 135. Освѣнъ като областъ, подъ Загора D'Anville разбира и градъ Загора (Девелтусъ). A complete body et ancient geography, 1775). Несъмнено, че славянскитѣ жители въ тая областъ още сж се наричали съ общо име загорци. Възможно е, че участвувалиятъ въ бунта срѣщу императоръ Михаила II, тѣй нарѣчевия вождъ Ζαγορηνός да е билъ именно отъ Черноморската Загора. Името му се пише разнo: ζαρηνός, γαζαρηνός, ζαγαρηνός, ζαγορηνός. Zonar. III. 347. Край другъ единъ χυρῆας, този Загориносъ билъ най-прѣданныя офицеръ на прочутия Тома (славянски бунтовникъ въ М. Азия) и обѣсенъ въ 823 г. Въ прод. на Theoph. той се нарича още и Coloniatis. Прѣзъ врѣмето на бълг. царъ Константина, протовестархъ на императора Иоана въ Ц-дъ билъ нѣкой си Ζαγαρομνάτης. Ср. Geog. Acrop. с. 75, 165. Въ Жоберъ (за Идризи) Загора е: Zakaura, Zaçatra, Zaghoria (Develtus). Въ Zinkeisen (G. d. osm. R. I. 165) е погрѣшно: lagora (за 890 г.). При падането на България подъ турцитѣ, у нѣкои подъ Загора се разбира цѣла юго-източна България. Campus Zagora nuncupatus iubente Amurate Habitare coepus est. Etiam Philippopolis regio ab Amurate calonus accipet. Stritt. за Chalcocon. II. 884 и за Никита Хониата при поселването на печенеги, III. 926.